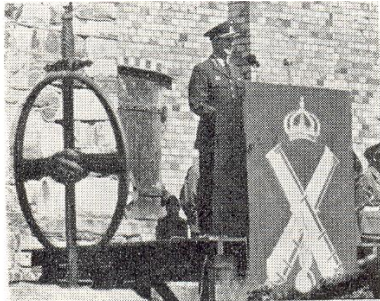

Ett kärt och dyrbart minnesmärke

Överste Sixten Gråbergs tal vid 300-års- jubileet på Nya Älvsborg

År 1661, således för 300 år, sedan, gav Kungl. Maj:t namnet Nya Älvsborg till den försvarsanläggning, vars minne och historia vi velat hugfästa med denna högtidlighet. Redan tidigare hade fästningen till gagnet övertagit uppgifterna från försvarsverken längre upp i älven.

Det var i en tid fylld av utrikespolitiska förvecklingar. Nordiska tvistefrågor löstes med svärdet i hand och striden stod het om maktställningen i Norden. Även om de vassaste huggeri skiftades på andra krigsskådeplatsen krävde denna del av landet ständig, uppmärksamhet. Då som nu var de fria sjöförbindelserna västerut i fred som krig av den yttersta betydelse för riket.

Under den stora ofärdens dagar i 1700-talets början fick Nya Älvsborgs fästning bestå sitt mandomsprov. Skickligt gick motståndaren till sitt värv. När man från dessa vallar ser ut över vattnen hör man som en. Aning namnet Tordenskjold med respekt för att icke säga bävan viskas f ram i kasematter och bastioner. Hårt anföll han fästningen - den föll dock aldrig. Aldrig har fästningens flagga halats ned av fiendehand. Kungl. Älvsborg regemente som då bar huvudansvaret för fästningens försvar har segernamnet Nya Älvsborg i sina traditioner.

Vi är stolta Över att dess fana i dag minner oss om framgångsrik kamp för fosterlandet i en hård tid.

Hotfulla orosmoln har sedan dess många gånger seglat upp över västerhavet, men Nya Älvsborgs fästning har icke mera varit indraget i strid. Dess värde som försvarsanläggning är också sedan länge förbi. Med samma mål i sikte - landet och bygdens försvar - men under andra former

och med andra medel stå nu förband ur armén, marinen och flygvapnet b redra i samverkan med totalförsvarets andra grenar och under värdefullt bistånd av frivilliga försvarsorganisationer.

Vapenrasslet kring Nya Älvsborgs fästningsvallar har upphört. Som ett utsökt blickfång (vackert minnesmärke) ligger fästningen i älvmynningen, allt medan staden Göteborg, i mäktig utveckling vandrar upp vid dess sidor. Som ett kärt

och dyrbart minnesmärke vill vi, som ha det närmaste ansvaret för vården av fästningen, betrakta den. Så långt våra krafter och resurser räcker till, skall vi försöka att i värdigt skick överlämna den till kommande generationer. Vi vill emellertid icke, att den gamla fästningen skall vara ett minnesmärke, som i en tillvaro utan liv speglar sina vallar i älvens vatten.

Vi vill i stället att alla, som i aktning för minnen och traditioner vill njuta stämningen och skönheten här ute, skall beredas tillfälle därtill.

Vi öppnar gärna fästningens klenod, kapellet, där förr fästningsfolket söka inre samling. Det gläder oss om kapellet utnyttjas för kyrkliga högtidligheter.

I vår strävan att bevara fästningen och att samtidigt göra den tillgänglig besök räkna vi med välvilligt bi- stånd från minnesvårdande institutioner och sammanslutningar och hälsar naturligtvis med stor och uppriktig glädje alla förslag och initiativ från dessa och från enskilda som tjäna dessa syften.

Många år har gått sedan flagg blåste på Nya Älvsborgs fästning. I dag skall den blågula flaggan åter gå i topp på fästningstornets flaggstång Kungl. Älvsborgs kustartilleriregemente, som nu vårdar fästningens traditioner kommer att framgent låta flagg blåsa, då på denna plats krigsmän erinras om sin plikt mot konung och fosterland och eljest på dagar, som minner om fästningens historia.

Må detta vara ett sentida krigsmannatack till dem, som från Nya Älvsborgs fästning hållit vakt för fosterlandet.